Thesis Title Microbiological Investigation of Raw Goat Milk from

Commercial Dairy Goat Farms in Bogor, Indonesia

Author Mr. Epi Taufik

Degree Master of Veterinary Public Health

Thesis Advisory Committee Prof. Dr. Goetz Hildebrandt Chairperson (FU-Berlin)

Dr. Tri Indrarini Wirjantoro Chairperson (CMU)

Asst. Prof. Khwanchai Kreausukon Member (CMU)

ABSTRACT

Investigation on microbiological quality such as Total Plate Count (TPC), coliforms and the presence of pathogenic bacteria of goat milk, together with some risk factors affecting these microorganisms in Indonesia, was very rare. In view of food hygiene and consumer health as well as animal health protection, however, evaluation of the microbiological status and presence of pathogenic bacteria in goat milk, which can cause adverse health effects on the animals as well as pose a high risk of causing foodborne disease in humans, is of central importance. Therefore this study was aimed at investigating the microbiological quality of raw goat milk by using indicator bacteria, and also to evaluate the potential risk factors associated with them.

Information regarding potential risk factors was collected by questionnaire. The conventional bacteriological method for bacteria isolation and the indirect test (California Mastitis Test (CMT)) for determining udder inflammation status were employed. A sample size of 300 udder halves and 30 bulk milk samples from three commercial dairy goat farms in the Bogor District, West Java Province, Indonesia were investigated for counts and prevalence of indicator bacteria, which were TPC, coliforms, *Staphylococcus* spp., Coagulase Positive Staphylococci (CPS) and Coagulase Negative Staphylococci (CNS). Ten potential risk factors were also evaluated in relation to counts and prevalence of indicator bacteria.

The median values of indicator bacterial counts from overall udder-half milk samples were 3.74, 0.70, 3.00, 1.70 and 2.52 log cfu/ml and from bulk milk samples were 5.69, 2.98, 3.86, 3.66 and 3.32 log cfu/ml for TPC, coliforms, *Staphylococcus* spp., CPS and CNS, respectively.

The indicator bacterial counts from udder-half milk samples were significantly different (P<0.05) among farms, except for the CPS count, whereas from bulk milk samples, it was only the coliforms count that was observed to have statistically significant difference among farms. None of the median values of overall udder-half milk samples exceeded the maximum limit of available microbiological standards for TPC, coliforms and *Staphylococcus aureus*, however the samples had maximum values which exceeded the maximum limit within those standards. In bulk milk samples, it was only the median value of TPC that was below the maximum limit of standards. All indicator bacteria had maximum values beyond the maximum limit.

Overall prevalence of coliforms, *Staphylococcus* spp., CPS and CNS from udder-half milk samples were 46.3, 78.7, 37.7 and 66.0%, respectively, and from bulk milk samples were 86.7, 96.7, 76.7 and 86.7%, respectively.

The following potential risk factors were found to be risk factors for particular indicator bacteria: Saanen crossbreed had a significantly higher chance of coliform contamination (P<0.05) than other breeds; fifth parity had significant positive association and a higher risk of having CPS in the samples, and udders with inflammation had significant association and a higher chance of having contaminated samples by *Staphylococcus* spp. or CPS, compared to udders without inflammation.

Statistically significant difference was not observed either for counts or prevalence, of indicator bacteria between left and right udder milk samples. Additionally, according to these study results, CMT can be used as an effective, reliable, cheap and "farm and farmer friendly test" for screening tests of intramammary infection (IMI) or subclinical mastitis in dairy goats.

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การสำรวจทางจุลชีววิทยาของน้ำนมแพะดิบจากฟาร์ม

แพะนมในบอกอร์ อินโคนีเซีย

ผู้เขียน

นาย เอ ปี ทาล ฟิค

ปริญญา

สัตวแพทย์สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนช์ ศ.คร.โกส ฮิลเคอร์ บรานซ์ ประชานกรรมการ (FU- Berlin)

ดร. ไตรอินดรารินี่ วีงานโตโร ประธานกรรมการ (CMU)

ผศ. ขวัญชาย เครือสุคนซ์ กรรมการ (CMU)

บทคัดย่อ

การสำรวจกุณภาพทางจุลชีววิทยาอย่างเช่น Total Plate Count (TPC), coliforms และการพบแบคทีเรียก่อโรคของน้ำนมแพะและปัจจัยที่เกี่ยวข้องในอินโคนีเซียมีน้อยมาก ในด้านสุขศาสตร์อาหารและสุขภาพผู้บริโภคนั้น การประเมินสถานะทางจุลชีววิทยาและการพบ แบคทีเรียก่อโรคของน้ำนมแพะที่ก่อให้เกิดผลต่อสุขภาพสัตว์และยังก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการเกิด โรคในคนจากอาหารเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างมาก ดังนั้นการศึกษาในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายที่ การสำรวจคุณภาพทางจุลชีววิทยาของนมแพะดิบโดยใช้เชื้อแบคทีเรียเป็นตัวชี้วัด และประเมินปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อคุณภาพทางจุลชีววิทยา

ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีศักยภาพถูกรวบรวม โดยแบบสอบถามการแยกชนิดของแบกทีเรีย โดยการตรวจทางห้องปฏิบัติการแบกทีเรียและการตรวจการเกิดการอับเสบของเต้านมทางอ้อมโดย น้ำยา ซี.เอิ่ม.ที. ตัวอย่างน้ำนมแพะที่เกี่บจากเต้านมจำนวน 300 ตัวอย่าง และถังนมรวมจำนวน 30 ตัวอย่างจากฟาร์มแพะนมเอกชน 3 แห่ง ในเขตบอกอร์จังหวัดชวาตะวันตกของอินโดนีเซียถูกนำมา ตรวจนับจำนวนและหากวามชุกของชนิดแบกทีเรียที่ประกอบด้วย TPC, coliforms, Staphylococcus spp., Coagulase Positive Staphylococci (CPS) และ Coagulase Negative Staphylococci (CNS) ทำการวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงที่มีสักยภาพ 10 ปัจจัยต่อจำนวนและความชุกของแบกทีเรีย

มัธยฐานของจำนวนแบคทีเรีย TPC, coliforms, *Staphylococcus spp.*, CPS, และ CNS ในตัวอย่างน้ำนมแพะที่เก็บจากเต้านมเท่ากับ 3.74, 0.70, 3.00, 1.70, และ 2.52 log cfu/ml ตามลำ ดับและในตัวอย่างถังนมรวมเท่ากับ 5.69, 2.98, 3.86, 3.66, และ 3.33 log cfu/ml ตามลำดับ

จำนวนเชื้อแบคทีเรียจากตัวอย่างน้ำนมแพะที่เก็บจากเด้านมมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ (P<0.05) ระหว่างฟาร์มยกเว้นจำนวนเชื้อแบคทีเรีย CPS ในขณะที่ตัวอย่างถังนมรวมพบ เฉพาะจำนวนเชื้อแบคทีเรีย coliforms ที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างฟาร์ม ไม่พบมัธยฐานของจำนวนเชื้อแบคทีเรียจากตัวอย่างน้ำนมแพะที่เก็บจากเด้านมเกินค่ามาตรฐานสูง สุดอย่างไรก็ตามพบว่าตัวอย่างบางตัวอย่างมีจำนวนเชื้อแบคทีเรียเกินกว่าค่ามาตรฐานสูงสุดสำหรับ ตัวอย่างน้ำนมแพะจากถังนมรวมพบเฉพาะ มัธยฐานของจำนวนเชื้อแบคทีเรีย TPC เท่านั้นที่ ต่ำกว่าค่ามาตรฐานสูงสุด

ความชุกของแบคทีเรีย coliforms, Staphylococcus spp., CPS, และ CNS จากตัวอย่าง น้ำนมแพะที่เก็บจากเต้านมเท่ากับ 46.3, 78.7, 37.7, และ 66.0 เปอร์เซ็นต์ตามลำดับและจาก ตัวอย่างถังนมรวมเท่ากับ 86.7, 96.7, 76.7, และ 86.7 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ

ปัจจัยเสี่ยงที่มีศักยภาพต่อชนิคเชื้อแบคทีเรียพบว่าแพะพันธุ์ผสมซาเนน มีความเสี่ยงในการปนเปื้อนแบคทีเรีย coliforms สูงกว่าพันธุ์อื่น (P<0.05) ลำดับท้องที่ 5 มีความเสียงสูงกว่าลำดับท้องอื่นในการพบแบคทีเรีย CPS สำหรับเต้านมที่พบมีการอักเสบมี ความเสี่ยงสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติในการพบแบคทีเรีย Staphylococcus spp.หรือ CPS เมื่อเปรียบเทียบกับเต้านมที่ไม่มีการอับเสบ

การวิเคราะห์ทางสถิติไม่พบความแตกต่างของจำนวนและความชุกของแบคทีเรียระหว่าง เต้านมซ้ายและขวา นอกจากนี้จากผลการศึกษาในครั้งนี้ซี.เอ็ม.ที.สามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความน่าเชื่อถือมีราคาถูกและเป็นการตรวจที่ง่ายสำหรับเกษตรกรในการตรวจคัดกรองการติดเชื้อ เข้าสู่เต้านมหรือการเกิดเต้านมอักเสบแบบไม่แสดงอาการในแพะนม